

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

|| ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ವನಗಮನೇನಾಂತಃಪುರಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ವಿಲಾಪಃ ಪುರವಾಸಿನಾಂ
ಸಶೋಕಾವಸ್ಥಾ ಚ

ತಸ್ಮಿಂಸ್ತು ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರೇ ನಿಷ್ಕ್ರಾಮತಿ ಕೃತಾಂಜಲೌ |
ಆರ್ತಶಬ್ದೋ ಹಿ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಸ್ತ್ರೀಣಾಮಂತಃಪುರೇ ಮಹಾನ್ || 2.41.1 ||

ಅನಾಥಸ್ಯ ಜನಸ್ಯಾಸ್ಯ ದುರ್ಬಲಸ್ಯ ತಪಸ್ವಿನಃ |
ಯೋ ಗತಿಃ ಶರಣಂ ಚಾಸೀತ್ ಸ ನಾಥಃ ಕ್ಷ ನು ಗಚ್ಛತಿ || 2.41.2 ||

ನ ಕ್ರುದ್ಯತ್ಯಭಿಶಸ್ತೋಽಪಿ ಕ್ರೋಧನೀಯಾನಿ ವರ್ಜಯನ್ |
ಕ್ರುದ್ಧಾನ್ ಪ್ರಸಾದಯನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಸಮದುಃಖಃ ಕ್ಷ ಗಚ್ಛತಿ || 2.41.3 ||

ಕೌಸಲ್ಯಾಯಾಂ ಮಹಾತೇಜಾ ಯಥಾ ಮಾತರಿ ವರ್ತತೇ |
ತಥಾ ಯೋ ವರ್ತತೇಽಸ್ಮಾಸು ಮಹಾತ್ಮಾ ಕ್ಷ ನು ಗಚ್ಛತಿ || 2.41.4 ||

ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಕ್ಲಿಶ್ಯಮಾನೇನ ರಾಜ್ಞಾ ಸಂಚೋದಿತೋ ವನಂ |
ಪರಿತ್ರಾತಾ ಜನಸ್ಯಾಸ್ಯ ಜಗತಃ ಕ್ಷ ನು ಗಚ್ಛತಿ || 2.41.5 ||

ಅಹೋ ನಿಶ್ಚೇತನೋ ರಾಜಾ ಜೀವಲೋಕಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷಯಂ |
ಧರ್ಮ್ಯಂ ಸತ್ಯವ್ರತಂ ರಾಮಂ ವನವಾಸೇ ಪ್ರವತ್ಸ್ಯತಿ || 2.41.6 ||

ಇತಿ ಸರ್ವಾ ಮಹಿಷ್ಯಸ್ತಾ ವಿವತ್ಸಾ ಇವ ಧೇನವಃ |
ರುರುದುಶ್ಚೈವ ದುಃಖಾರ್ತಾಃ ಸಸ್ವರಂ ಚ ವಿಚುಕ್ರುಶುಃ || 2.41.7 ||

ಸ ತಮಂತಃಪುರೇ ಘೋರಮಾರ್ತಶಬ್ದಂ ಮಹೀಪತಿಃ |
ಪುತ್ರಶೋಕಾಭಿಸಂತಪ್ತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚಾಸೀತ್ ಸುದುಃಖಿತಃ || 2.41.8 ||

ನಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಾಣ್ಯಹೂಯಂತ ನಾಪಚನ್ ಗೃಹಮೇಧಿನಃ |
ಅಕುರ್ವನ್ ನ ಪ್ರಜಾಃ ಕಾರ್ಯಂ ಸೂರ್ಯಶ್ಚಾಂತರಧೀಯತ || 2.41.9 ||

ವ್ಯಸೃಜನ್ ಕವಲಾನ್ ನಾಗಾ ಗಾವೋ ವತ್ಸಾನ್ ನ ಪಾಯಯನ್ |
ಪುತ್ರಂ ಪ್ರಥಮಜಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಜನನೀ ನಾಭ್ಯನಂದತ || 2.41.10 ||

ತ್ರಿಶಂಕುಲೋಹಿತಾಂಗಶ್ಚ ಬೃಹಸ್ಪತಿಬುಧಾವಪಿ |
ದಾರುಣಾಃ ಸೋಮಮಭ್ಯೇತ್ಯ ಗ್ರಹಾಃ ಸರ್ವೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ || 2.41.11 ||

ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಗತಾರ್ಚೀಂಷಿ ಗ್ರಹಾಶ್ಚ ಗತತೇಜಸಃ |
ವಿಶಾಖಾಶ್ಚ ಸಧೂಮಾಶ್ಚ ನಭಸಿ ಪ್ರಚಕಾಶೀರೇ || 2.41.12 ||

ಕಾಲಿಕಾನಿಲವೇಗೇನ ಮಹೋದಧಿರಿವೋತ್ಥಿತಃ |
ರಾಮೇ ವನಂ ಪ್ರವ್ರಜಿತೇ ನಗರಂ ಪ್ರಚಚಾಲ ತತ್ || 2.41.13 ||

ದಿಶಃ ಪರ್ಯಾಕುಲಾಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಿಮಿರೇಣೇವ ಸಂವೃತಾಃ |
ನ ಗ್ರಹೋ ನಾಪಿ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪ್ರಚಕಾಶೇ ನ ಕಿಂಚನ || 2.41.14 ||

ಅಕಸ್ಮಾನ್ನಾಗರಃ ಸರ್ವೋ ಜನೋ ದೈನ್ಯಮುಪಾಗಮತ್ |
ಆಹಾರೇ ವಾ ವಿಹಾರೇ ವಾ ನ ಕಶ್ಚಿದಕರೋನ್ಮನಃ || 2.41.15 ||

ಶೋಕಪರ್ಯಾಯಸಂತಪ್ತಃ ಸತತಂ ದೀರ್ಘಮುಚ್ಛ್ವಸನ್ |
ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಜನಃ ಸರ್ವಶ್ಚಕ್ರೋಶ ಜಗತೀಪತಿಂ || 2.41.16 ||

ಬಾಷ್ಟಪರ್ಯಾಕುಲಮುಖೋ ರಾಜಮಾರ್ಗಗತೋ ಜನಃ |
ನ ಹೃಷ್ಟೋ ಲಭ್ಯತೇ ಕಶ್ಚಿತ್ ಸರ್ವಃ ಶೋಕಪರಾಯಣಃ || 2.41.17 ||

ನ ವಾತಿ ಪವನಃ ಶೀತೋ ನ ಶಶೀ ಸೌಮ್ಯದರ್ಶನಃ |
ನ ಸೂರ್ಯಸ್ತಪತೇ ಲೋಕಂ ಸರ್ವಂ ಪರ್ಯಾಕುಲಂ ಜಗತ್ || 2.41.18 ||

ಅನರ್ಥಿನಃ ಸುತಾಃ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಭರ್ತಾರೋ ಭ್ರಾತರಸ್ತಥಾ |
ಸರ್ವೇ ಸರ್ವಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ರಾಮಮೇವಾನ್ವಚಿಂತಯನ್ || 2.41.19 ||

ಯೇ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಸುಹೃದಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ಮೂಢಚೇತಸಃ |
ಶೋಕಭಾರೇಣ ಚಾಕ್ರಾಂತಾಃ ಶಯನಂ ನೈವ ಭೇಜಿರೇ || 2.41.20 ||

ತತಸ್ತ್ವಯೋಧ್ಯಾ ರಹಿತಾ ಮಹಾತ್ಮನಾ
ಪುರಂದರೇಣೀವ ಮಹೀ ಸಪರ್ವತಾ |
ಚಚಾಲ ಘೋರಂ ಭಯಶೋಕದೀಪಿತಾ
ಸನಾಗಯೋಧಾಶ್ವಗಣಾ ನನಾದ ಚ || 2.41.21 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||